

Rewolucja w Austrii

Austria była państwem wielonarodowym, które cechowała ogromna różnorodność kulturowa i narodowościowa. Jednak w związku z tym rewolucja na terenie Austrii nie mogła być jednolita, przybierała raczej lokalny charakter. Włosi i Polacy chcieli oderwać się od Austrii, Węgrzy pragnęli utworzenia autonomicznego państwa, Czesi natomiast dążyli do przebudowy Austrii na państwo federacyjne, w którym mieli by równy głos z Niemcami. We Włoszech głównym powodem wzrostu tendencji rewolucyjnych było dążenie do zjednoczenia. Powszechnie uważano, że tego dokonać może tylko król Piemontu, Karol Albert.

Sukces rewolucji we Francji wpłynął na aktywizację opozycjonistów w austriackiej monarchii. W wyniku zamieszek w Wiedniu ze stanowiska kanclerza został odwołany znienawidzony Metternich, który pełnił ten urząd o ponad dwadzieścia lat. W tym samym czasie węgierski sejm stanowy, głównie pod wpływem liberałów, uchwalił ustawy konstytucyjne w Preszburgu (Bratysława). Za przykładem Węgrów poszli także Chorwaci oraz Włosi w Lombardii. Cesarz okrojał (nadał) dość liberalną konstytucję. Dla pozyskania chłopstwa, rząd centralny zdecydował się na zniesienie pańszczyzny. Spowodowało to wzrost popularności Fryderyka I. Chłopstwo nie popierało stronnictw niepodległościowych i liberałów opowiadając się po stronie władz wiedeńskich. Wojsko stłumiło rozruchy w Krakowie, Pradze i Wiedniu. Pokonano także wojska Piemontu we Włoszech. Po uspokojeniu sytuacji do stolicy monarchii wrócił Fryderyk I, który wcześniej dla bezpieczeństwa wyjechał z Wiednia. Zmarginalizowano parlament, któremu kazano przenieść się do Kromieryża na Morawach. W październiku 1848 roku po rozkazie wymarszu wojsk mających stłumić powstanie węgierskie, w Wiedniu wybuchły kolejne rozruchy. Pomimo tego, że zostały stłumione, jednak cesarz Fryderyk I został zmuszony do abdykacji na rzecz syna młodszego brata Franciszka Józefa I. W 1849 roku okrojał on nową konstytucję. Według niej Austria miała być państwem jednolitym, krajom koronnym dano sejmy, ale pozbawione większego znaczenia. W 1849 roku Piemont zerwał zawieszenie broni i ponownie zaatakował Lombardię, lecz wojska austriackie szybko pokonały armię Karola Alberta. Wygasło to tendencje rewolucyjne właściwie w całych Włoszech. Tym samym rewolucja w Austrii także dobiegła końca.